

Openingswoord

De genade van de Heer Jezus Christus, de liefde van God en de gemeenschap van de heilige Geest zij met u allen. AMEN.

Op Hemelvaartsdag strijden de gedachten om de voorrang. Het zijn gedachten die Jezus ons meegaf: uit dood komt leven voort; afscheid is een nieuw begin; de Zoon van God is heengegaan om ons naderbij te kunnen zijn. Die paradoxen zijn te groot voor ons verstand. Tenzij de Heer de afstand tussen hemel en aarde overbrugt en ons zijn Helper zendt: de heilige Geest. Die Geest doet ons begrijpen dat ook wij verheerlijkt zijn door de opstanding van de Heer, dat wij Christus' beeld levend kunnen houden door te werken in zijn kracht, dat ons Kyrie van 'kom ons, zondaars, te hulp' voortaan vervlochten ligt met het hemelse Gloria van de overwinning.

1^e lezing	Hand 1, 1-11	<i>(Onder hun ogen omhooggeheven)</i>
2^e lezing	Ef 1, 17-23	<i>(God zette Hem aan zijn rechterhand)</i>
Evangelie	Mt 28, 16-20	<i>(Ik ben met u, alle dagen)</i>

Homilie

Hemelvaart. Er zijn weinig dagen in het kerkelijk jaar die onze fantasie zo prikkelen als dit feest. We willen ons dat gebeuren van de hemelvaart graag voor ogen halen. Maar het evangelie stelt teleur. Matteüs zegt zo goed als niets over die vaart naar de hemel. Hij legt wel iets in de mond van Jezus dat lijkt op een zending die ons helemaal opvordert: 'Het behoort tot jullie taak om leerlingen te werven, hen in te lijven in jullie kring en hen op het hart te drukken alles te doen wat ik jullie bevolen heb. Voor dat werk hebben jullie mijn steun nodig.'

Ontstellend. Na de verrijzenis moet het eigenlijk allemaal nog beginnen. Matteüs zaait geen twijfel: de opgestane Christus kondigt een nieuw begin aan, het begin van een kerk die werkt in zijn geest en uitgaat naar de hoeken van de aarde. Hemelvaart is de start voor mensen die geloven dat het aanschijn van de wereld vernieuwd kan worden. Niet toevallig is Hemelvaart het einde van de veertigdaagse die begon met Pasen, met onze doop in de Heer. Na die eerste veertigdaagse, die begon op Aswoensdag, de dag dat Jezus, na zijn doop in de Jordaan, de woestijn introk, is nu een tweede veertigdaagse afgerond. En omdat er alweer sprake is van een doop, niet met water maar met vuur, mogen we veronderstel-

len dat er nog een derde veertigdaagse volgt. Eindigt dat dan nooit? Neen, het eindigt niet meer. Eeuwigheid heeft geen grens. De hemel kent geen tijd zoals wij die kennen. Hemelvaart kunnen we dan ook zo verstaan: de hemel vaart op aarde dankzij blijde verkondigers die iets van de grenzeloosheid uitstralen.

‘Zie, ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding der wereld.’ Jezus rept met geen woord over het hoge verblijf bij zijn Vader. Niets over de reis die daaraan voorafgaat. Zelfs een woord van afscheid ontbreekt. Ja, de evangelist spreekt wel over de hemel, maar niet zo dat we de indruk krijgen dat die hemel een verafgelegen, onbereikbaar arcadia is. Het beeld van de hemel wordt in de Bijbel nooit gebruikt om er een soort isolement mee te suggereren. Integendeel. De hemel is de woonplaats van God omdat die als een veilige tentdoek boven de aarde gespannen staat. Jezus is dan ook niet ten hemel opgestegen om er, afgezonderd, sterren te zitten tellen. Ook al zien we Hem niet, Hij is niet afwezig. Hij heeft de mogelijkheid gerealiseerd die zijn Vader Hem gaf om intenser en dichter bij de mensen te zijn. Als een stukje hemel in de herinnering van hen die geloven dat ze alles in zich hebben om de louterende reis voort te zetten. Dit is hemelvaart: een God die intrekt in het hart van mensen die zijn boodschap aanvaarden en er alles aan doen om die boodschap wereldkundig te maken.

In het Boek der Handelingen legt Lucas zijn Meester nog een ander woord in de mond. “Ik zal jullie met kracht toerusten!” Dit gebeurt van binnenuit. Wie leeft vanuit de Geest van Jezus houdt stand. Misschien alleen al omdat hij dan de vrede in zijn hart bewaart, de sereniteit die meer dan grootse daden en woorden het oprechte getuigenis betekent van Gods verborgen inwoning in deze wereld. Het is overduidelijk dat de wereld nog niet vervuld is van goddelijke liefde, maar bij mensen die een rustige zekerheid en een diepe vreugde uitstralen is het even zonneklaar dat het deze aarde aan niets ontbreekt om te groeien en de gestalte van een hemel aan te nemen – een hemel waarin ieder op zijn wijze getuigenis aflegt van de liefde die van de Vader uitgaat en naar Hem terugkeert. Eigenlijk varen wij zelf ten hemel telkens als wij die liefde belichamen.

Maar Lucas eindigt zijn verslag met een vreemd motief: een wolk onttrok Hem aan de ogen van de apostelen. Die wolk staat symbool voor Gods aanwezigheid. Tegelijk bewerkt ze, net als de steen voor het graf, de afscheiding tussen het heilige en het profane, het goddelijke en het alledaagse. Dit is het wat Jezus’ leerlingen moeten weten: ‘Het heeft geen zin naar boven te staren. Dit is koffiedik – nee, wolkendik – kijken. Beschouw liever de diepte van je hart, en kijk om je heen. Daar is voortaan de Geest van Jezus te vinden. Althans, als de ogen van je hart zuiver zijn – rein gespenkeld van alle schuldbesef, zegt Paulus.’

Het verhaal van Hemelvaart is werkelijk een variant van het lege graf. Eigenlijk gaat het om een moment dat voortaan de geschiedenis gaat bepalen: een moment

van openbaring. God is kracht, hij is Licht, hij is omhullende stilte, hij is anders dan alle kennis en alle voorstellingen die wij van Hem maken. Daarom dus die uitnodiging van twee mannen in het wit – de verdubbeling van de engel in het lege graf – daarom die uitnodiging om in gebed te leren wachten tot de Heer definitief terugkomt. Dat wachten gebeurt in het volle licht van de hoop. Het Licht dat aanblijft zolang we, gedragen door de Geest, willen zingen: Credo.